

ΓΝΩΜΗ της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.
επί του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος

«Όροι, διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης της Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας σε Αλλοδαπούς»

Αθήνα, 26 Μαΐου 1997

Διαδικασία

Με το από 9/5/1997 έγγραφό του προς την Ο.Κ.Ε., ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου ζήτησε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, σύμφωνα με το Ν. 2232/1994, σε συνδυασμό με το άρθρο 16 του Ν. 2434/1996, τη διατύπωση αιτιολογημένης Γνώμης επί του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος «Όροι, διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης της Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. ανέθεσε σε Ομάδα Εργασίας τη σύνταξη πορίσματος επί του εν λόγω Σχεδίου Π.Δ. Την Ομάδα Εργασίας αποτελούσαν οι κ.κ. Νικόλαος Αναλυτής, Χαράλαμπος Κεφάλας, Νικόλαος Λιόλιος, Ιωάννης Μανόλης, Δημήτριος Τσουκαλάς και Δημήτριος Χατζησωκράτης, μέλη της Ο.Κ.Ε., οι Εμπειρογνώμονες Κα Αναστασία Κουτσιβίτου και Δρ. Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν και ο Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε. Δρ. Αθανάσιος Παπαϊωάννου. Η Ομάδα Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις συνεδριάσεις (15/5, 20/5 και 21/5/97) και Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στις 22/5/97. Επισημαίνεται ότι ακολούθησε η διαδικασία του κατεπείγοντος που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 2232/1994 σε συνδυασμό με το άρθρο 19 του εσωτερικού Κανονισμού της Ο.Κ.Ε.

Στη συνέχεια, η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν ο κ.κ. Δημήτρης Χατζησωκράτης και Χαράλαμπος Κεφάλας, αφού συζητήθηκε το θέμα στη συνεδρίαση της 26^{ης} Μαΐου 1997, διατύπωσε την ακόλουθη Γνώμη.

Α. Οι βασικές διατάξεις του Σχεδίου Π.Δ.

Το υπό κρίση Προεδρικό Διάταγμα αποτελεί συνέχεια του Προεδρικού Διατάγματος σχετικά με τη «Διαδικασία για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη νόμιμη διαμονή και εργασία αλλοδαπών στην Ελλάδα, που δεν είναι υπήκοοι των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Με το εν λόγω Π.Δ. περιγράφονται οι διαδικασίες και ορίζονται οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις οποίες οι αλλοδαποί που θα έχουν στο μεταξύ λάβει την Κάρτα ετήσιας διάρκειας που προβλέπεται από το 1^ο Π.Δ., θα μπορούν να λάβουν μια δεύτερη Κάρτα η οποία θα δίδει σχετικά περισσότερα δικαιώματα στον κάτοχό της.

Ειδικότερα:

Το Σχέδιο Π.Δ. για το οποίο καλούμαστε να εκδώσουμε Γνώμη (2^ο Π.Δ.) ορίζει τις προϋποθέσεις χορήγησης στους αλλοδαπούς που έχουν ήδη προμηθευτεί την Προσωρινή Κάρτα του 1^{ου} Π.Δ. (στο εξής «πρώτη Κάρτα»), μιας δεύτερης Κάρτας Παραμονής και Εργασίας (στο εξής «δεύτερη Κάρτα») η οποία θα τους επιτρέπει, για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα μετά τη λήψη της πρώτης, την παραμονή και εργασία στην Ελλάδα.

1. Οι προϋποθέσεις λήψης της δεύτερης Κάρτας θα είναι οι εξής:

α) Υποβολή σχετικής αίτησης στον Ο.Α.Ε.Δ.,

β) Κατοχή της πρώτης Κάρτας,

γ) Προσκόμιση διαβατηρίου ή ταυτότητας κ.λ.π.,

δ) Πραγματική απασχόληση στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα που θα είναι τουλάχιστον

το ήμισυ του χρόνου «από την έκδοση της κάρτας προσωρινής άδειας παραμονής έως την υποβολή της αίτησης» για τη δεύτερη Κάρτα. Η σχετική προϋπόθεση διαφοροποιείται ανάλογα με την μορφή της απασχόλησης (ανεξάρτητες υπηρεσίες, εξαρτημένη εργασία, αγροτική οικονομία, εμπορική δραστηριότητα ή ελεύθερα επαγγέλματα),

ε) Πιστοποιητικό Υγείας ημεδαπού Νοσοκομείου ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από ανίατη ή μολυσματική ασθένεια επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία,

στ) Πιστοποιητικό Ποινικού Μητρώου της χώρας προέλευσης και της ημεδαπής.

1. Η απόφαση περί χορήγησης της δεύτερης Κάρτας (η οποία εκδίδεται από τον Ο.Α.Ε.Δ.) λαμβάνεται από μια Επιτροπή που θα λειτουργεί σε επίπεδο Νομού, η οποία θα προεδρεύεται από έναν Πρωτοδίκη και θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο της Επιθεώρησης Εργασίας, της Αστυνομικής Διεύθυνσης του Νομού, του Εργατικού Κέντρου - ή της οικείας αγροτικής οργάνωσης - και της πλέον αντιπροσωπευτικής εργοδοτικής οργάνωσης του Νομού. Την εισήγηση κάνει ο Διευθυντής του τοπικού γραφείου του Ο.Α.Ε.Δ. ή ο αναπληρωτής του (δε διευκρινίζεται εάν θα είναι μέλος της Επιτροπής). Δεν προσδιορίζεται ο δεσμευτικός ή όχι χαρακτήρας της απόφασης.

3. Ορίζεται ότι κατά τη διάρκεια ισχύος της Κάρτας δεν είναι δυνατόν να εξέλθει ο αλλοδαπός από την χώρα μας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δυο μηνών «εξαιρουμένων των σοβαρών περιπτώσεων υγείας και εφόσον εξακολουθεί να ισχύει η κάρτα του».

4. Η ισχύς της Κάρτας κυμαίνεται από ένα έως τρία έτη - με δυνατότητα ανανέωσης έως δύο έτη - και καθορίζεται από την προαναφερθείσα Επιτροπή με κριτήρια:

α) το είδος της εκτελούμενης εργασίας,

β) τους όρους της ιδιωτικής σύμβασης,

γ) την κατάσταση της αγοράς εργασίας,

δ) το γενικότερο συμφέρον της εθνικής οικονομίας.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι όσοι πληρούν όλες τις παραπάνω προϋποθέσεις (δηλ. αυτές που αναφέρθηκαν υπό στοιχεία 1 και 4), παραμένουν αποδεδειγμένα για πέντε χρόνια στην Ελλάδα και διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους συντήρησής τους, λαμβάνουν Κάρτα 5ετούς ισχύος.

5. Ορίζεται ότι ο αλλοδαπός που λαμβάνει την Κάρτα μπορεί να ζητήσει την εγκατάσταση μαζί του και των μελών της οικογενείας του, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 1975/1991. Ο εν λόγω νόμος (άρθρο 14 παρ. 2) προβλέπει ότι τέτοιο δικαίωμα έχουν η σύζυγος, τα ανήλικα άγαμα τέκνα καθώς και οι γονείς του αλλοδαπού εφ' όσον συνοικούσαν μαζί του πριν την έλευσή του στην Ελλάδα, ενώ οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 ορίζουν ότι η άδεια των συγγενών ακολουθεί την τύχη της άδειας του αλλοδαπού που τους προσκάλεσε και ότι τα ενηλικιούμενα τέκνα, εφ' όσον έχουν επαρκείς πόρους, δύναται να τύχουν αυτοτελούς άδειας.

6. επαναλαμβάνονται οι διατάξεις του 1^{ου} Π.Δ. για τη δυνατότητα επιβολής με Υπουργική Απόφαση περιορισμών στη διαμονή, μετακίνηση κ.λπ. του αλλοδαπού καθώς και τη δυνατότητα μη χορήγησης ή αναστολής της ισχύος της Κάρτας, εφ' όσον συντρέχουν λόγοι γενικότερου δημόσιου συμφέροντος.

7. Προβλέπεται η λειτουργία σε εθνικό επίπεδο Επιτροπής που θα προεδρεύεται από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, και θα αποτελείται από ένα εκπρόσωπο των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Δημοσίας Τάξεως, Εξωτερικών και Εμπορικής Ναυτιλίας, της Γ.Σ.Ε.Ε. ή της ΠΑΣΕΓΕΣ, των εργοδοτών, της Ύπατης Αρμοστείας των Προσφύγων και του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας.

Η Επιτροπή αυτή παρακολουθεί την εφαρμογή των δύο Π.Δ., επιλύει τα όποια αναφεύμενα ζητήματα κατά αποφάσεων περί χορήγησης ή μη της δεύτερης Κάρτας σε αλλοδαπό.

8. Επαναλαμβάνεται η διάταξη του 1^{ου} Π.Δ. εξίσωση των αλλοδαπών Κατόχων της Κάρτας με τους Έλληνες εργαζόμενους καθώς και η διάταξη για την υποχρέωση των δημόσιων υπηρεσιών να δέχονται αιτήσεις αλλοδαπών που είναι κάτοχοι της Κάρτας.

9. Τέλος, ορίζεται ότι ισχύουν οι ποινικές κυρώσεις του Ν. 1975/1991 για όσους αλλοδαπούς δεν προμηθεύουν την Κάρτα αυτή και για όσους εργοδότες απασχολούν αλλοδαπούς που δεν είναι εφοδιασμένοι με την Κάρτα.

Β. Γενικές παρατηρήσεις επί του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος

Κατ' αρχήν, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θεωρεί θετικό το γεγονός ότι δεν εκδίδεται το 1^ο Π.Δ. μέχρι να ολοκληρωθεί η επεξεργασία του 2^{ου} Π.Δ. όπως τονίσαμε και στη Γνώμη που αφορούσε το 1^ο Π.Δ., τα δυο αυτά Προεδρικά Διατάγματα αποτελούν τμήμα μιας ενιαίας διαδικασίας της οποίας το κάθε επί μέρους στάδιο πρέπει εκ των προτέρων να γνωρίζουν οι αλλοδαποί προκειμένου να πεισθούν να υποβληθούν στις διαδικασίες νομιμοποίησης της διαμονής και απασχόλησής τους στην Ελλάδα.

Θετικό επίσης είναι το γεγονός ότι η βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση της Κάρτας που προβλέπεται από το 2^ο Π.Δ. είναι η απόδειξη από μέρους του αλλοδαπού της δυνατότητας που έχει να απασχοληθεί στη χώρα μας προσκομίζοντας στοιχεία που πιστοποιούν την ένταξή του είτε στο κοινωνικό - ασφαλιστικό είτε στο φορολογικό σύστημα της χώρας. Στις κατ' άρθρον παρατηρήσεις θα διατυπωθούν ορισμένες επιφυλάξεις και αντίστοιχες προτάσεις που υπάρχουν ως προς την έκταση των προϋποθέσεων αυτών.

Από την άλλη πλευρά, πρέπει να τονισθεί ότι τα δυο αυτά Προεδρικά Διατάγματα, όσες βελτιώσεις και εάν υποστούν, δεν θα μπορέσουν από μόνα τους να επιλύσουν το περίπλοκο πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης, εάν δεν συνοδεύονται από τις κατάλληλες δομές στήριξης. Το καίριο πρόβλημα σε τέτοιου είδους περιπτώσεις είναι να κατανοηθούν και να αξιοποιηθούν οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις από τους ίδιους ενδιαφερόμενους. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να κινητοποιηθούν τόσο οι κρατικές υπηρεσίες όσο και οι κοινωνικοί φορείς, σε συνεργασία με τους φορείς εκπροσώπησης των αλλοδαπών, προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης όσων διαμένουν και απασχολούνται παράνομα στην Ελλάδα. Ενδεικτικά, προτείνονται:

α. η προβολή ενημερωτικών μηνυμάτων από την τηλεόραση όχι μόνοι στην ελληνική γλώσσα αλλά και στις γλώσσες που μιλούν οι πολυαριθμότερες κοινότητες αλλοδαπών στην Ελλάδα. Τα ιδιωτικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης θα πρέπει να εξετάσουν θετικά το ενδεχόμενο δωρεάν προβολής των μηνυμάτων αυτών.

β. Η διανομή σχετικών ενημερωτικών φυλλαδίων στην Ελληνική και τις άλλες γλώσσες στους αλλοδαπούς από αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, φορείς εκπροσώπησης τους, ημεδαπούς κοινωνικούς φορείς κ.λπ.

γ. η ενημέρωση όλων των αρμόδιων υπηρεσιών, πέραν φυσικά του Ο.Α.Ε.Δ., για το νέο θεσμικό καθεστώς και για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τους αλλοδαπούς. Τέτοιες καίριες για την λειτουργία του συστήματος υπηρεσίες είναι οι Αστυνομικές Αρχές, οι Δ.Ο.Υ., οι Επιθεωρήσεις Εργασίας, τα Ασφαλιστικά Ταμεία, τα Νοσοκομεία κ.λπ. Είναι ορατός ο κίνδυνος, σε περίπτωση μη έγκαιρης ενημέρωσης, να προσκρούσουν οι εισαγόμενες καινοτομίες στην άγνοια των δημόσιων υπηρεσιών που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν μια καινούργια πραγματικότητα.

Τέλος, όπως τονίσαμε και στη Γνώμη μας για το 1^ο Π.Δ., υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων που θα προκύψουν από την παράλληλη ισχύ του Ν. 1975/1991 και των

δυο Π.Δ. για τη νομιμοποίηση των αλλοδαπών. Το θέμα θα πρέπει να ρυθμιστεί νομοθετικά, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία δυο κατηγοριών αλλοδαπών, αλλά και η κατ' επιλογήν χρήση από αλλοδαπούς και τις αρχές της χώρας των διατάξεων του ενός ή του άλλου νομοθετικού συστήματος, με δυσμενείς συνέπειες για την ασφάλεια του δικαίου και την επιτυχή αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης μετανάστευσης.

Πριν υπεισέλθουμε στις κατ' αρχήν παρατηρήσεις, τονίζουμε ότι στη διατύπωση της Γνώμης αυτής στηριχθήκαμε στην πληροφόρηση που λάβαμε από το Υπουργείο Εργασίας ότι έγινε δεκτή η πρότασή μας (βλ. Γνώμη επί του 1^{ου} Π.Δ.) για δωδεκάμηνη ισχύ της πρώτης Κάρτας. Η διευκρίνιση αυτή είναι απαραίτητη γιατί η διάρκεια ισχύος της πρώτης Κάρτας αποτελεί βασικό σημείο στ λειτουργία του όλου συστήματος.

Γ. Κατ' άρθρον παρατηρήσεις

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του Προεδρικού Διατάγματος

Η χρήση του όρου «λαθρομετανάστευση» είναι ατυχής, καθώς ο συγκεκριμένος όρος είναι φορτισμένος με αρνητικά κοινωνικά στερεότυπα που δεν βοηθού στην πραγματική κατανόηση του προβλήματος.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να χρησιμοποιηθεί ο όρος «παράνομη οικονομική μετανάστευση».

Τέλος, παρατηρείται ότι η ονομασία της δεύτερης Κάρτας είναι από πλευράς απομνημόνευσης δύσκολα διακριτική από την ονομασία της πρώτης Κάρτας. επειδή είναι αναγκαίο για τους αλλοδαπούς, τις δημόσιες υπηρεσίες, τους εργοδότες και γενικότερα όλους τους ενδιαφερόμενους, να είναι εύκολα διακριτικές οι δύο Κάρτες,

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η χρωματική διαφοροποίηση της πρώτης από τη δεύτερη Κάρτα.

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις χορήγησης της «Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας».

Στοιχείο γ΄:

Η Απαίτηση προσκόμισης διαβατηρίου, δελτίου ταυτότητας ή άλλου επίσημου εγγράφου της χώρας προέλευσης με φωτογραφία του αλλοδαπού είναι εύλογη και αναγκαία παρά τις πρακτικές δυσκολίες που μπορεί να δημιουργηθούν σε ορισμένες περιπτώσεις. Σε περίπτωση τέτοιων δυσχερειών, η Νομαρχιακή Επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου θα μπορεί να απευθύνει σχετικό ερώτημα στην Εθνική επιτροπή του Άρθρου 5 και αυτή, με ενιαία για όλη την χώρα κριτήρια, να δίδει λύσεις με γνώμονα τη διευκόλυνση του αλλοδαπού αλλά και την ασφαλή πιστοποίηση της ταυτότητάς του.

Στοιχείο δ΄:

Με την διάταξη αυτή καθορίζεται ο ελάχιστος χρόνος εργασίας που πρέπει να έχει ένας αλλοδαπός κατά την διάρκεια ισχύος της πρώτης Κάρτας, ώστε να μπορεί να λάβει τη δεύτερη Κάρτα. η επιτυχής ή όχι διαμόρφωση αυτής της διάταξης αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος νομιμοποίησης των αλλοδαπών στη χώρα μας.

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο αλλοδαπός που παρέχει ανεξάρτητες υπηρεσίες ή εξαρτημένη εργασία θα πρέπει να αποδείξει είτε με το δελτίο του παροχής υπηρεσιών στην πρώτη περίπτωση, είτε με τα ένημά του στη δεύτερη, ότι έχει πραγματοποιήσει εισόδημα ανειδίκευτου εργάτη, που να αντιστοιχεί στο ήμισυ τουλάχιστον των εργάσιμων ημερών για το χρονικό διάστημα από την έκδοση της πρώτης Κάρτας έως την υποβολή της αίτησης για τη δεύτερη Κάρτα.

Όπως προαναφέραμε, είναι ορθή ως προϋπόθεση χορήγησης της Κάρτας, η απόδειξη πραγματικής απασχόλησης για ορισμένα χρονικά διαστήματα. Η πραγματικότητα όμως επιβάλλει να είναι μικρότερο το ελάχιστο όριο απασχόλησης από το ήμισυ, προκειμένου να μην αποκλεισθεί σημαντικός αριθμός αλλοδαπών από τη νομιμοποίηση του και κατά συνέπεια μείνει ανεκπλήρωτος ο σκοπός του όλου εγχειρήματος.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η θέσπιση του ελάχιστου ορίου απασχόλησης στο ένα τρίτο αντί του ημίσεως των εργάσιμων ημερών από την έκδοση της πρώτης Κάρτας έως την υποβολή της αίτησης για την δεύτερη Κάρτα.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ επίσης, η επέκταση της ρύθμισης περί παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών και στις περιπτώσεις της σύμβασης έργου, προκειμένου να καλυφθούν και αυτές οι περιπτώσεις.

Τέλος, η διατύπωση του κρίσιμου χρονικού διαστήματος (από την έκδοση της Κάρτας Προσωρινής Άδειας Παραμονής Αλλοδαπών έως την υποβολή της αίτησης για την χορήγηση της Κάρτας Παραμονής Περιορισμένης Χρονικής Διάρκειας») επιτρέπει την καταστρατήγηση της διάταξης αφού θα είναι δυνατόν σε ένα αλλοδαπό να υποβάλλει αίτηση π.χ. σε δυο μήνες μετά την χορήγηση της πρώτης Κάρτας και να λαμβάνει την δεύτερη Κάρτα έστω και εάν έχει εργασθεί μόνο ένα μήνα. Κάτι τέτοιο όμως πόρρω απέχει από το να αποδεικνύει ότι ο αλλοδαπός έχει τη δυνατότητα πραγματικής απασχόλησης στην Ελληνική αγορά εργασίας.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η θέσπιση ενός ελάχιστου χρονικού ορίου ισχύος της πρώτης Κάρτας, πριν την παρέλευση του οποίου δεν θα είναι δυνατή η υποβολή αίτησης για τη χορήγηση της δεύτερης Κάρτας. Ενδεικτικά προτείνεται το οκτάμηνο.

Στοιχείο ε΄:

Σε σχέση με την προϋπόθεση λήψης από ημεδαπό Νοσοκομείο πιστοποιητικού ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από ανίατη ή μολυσματική νόσο, υπήρξε διαφοροποίηση απόψεων.

Σύμφωνα με την άποψη της πλειοψηφίας, η διάταξη είναι σκόπιμη, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα υπήρχε ο κίνδυνος σημαντικής επιβάρυνσης του εγχώριου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. τα όποια προβλήματα ανθρωπιστικής υφής τυχόν δημιουργηθούν, μπορούν να αντιμετωπισθούν, στο πλαίσιο και των σχετικών συνταγματικών επιταγών, από την Επιτροπή του Άρθρου 5 που θα λειτουργεί σε εθνικό επίπεδο και η οποία θα μπορεί, σύμφωνα με την κατωτέρω διατυπούμενη πρόταση της Ο.Κ.Ε., να εγκρίνει αιτήσεις σε περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους. Παράλληλα, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να υπάρξει χρονική κατανομή (π.χ. με αλφαβητική σειρά) στην προσέλευση των αλλοδαπών στα Νοσοκομεία για τη λήψη των πιστοποιητικών, προκειμένου να αποφευχθεί η τालαιπωρία των ιδίων αλλά και η επιβάρυνση του προσωπικού των Νοσοκομείων.

Σύμφωνα με την άποψη της μειοψηφίας θα πρέπει να μην απαιτείται η λήψη τέτοιου πιστοποιητικού. Πέραν των ανθρωπιστικών λόγων που επιβάλλουν κάτι τέτοιο, θα προκληθεί μεγάλη επιβάρυνση των Νοσοκομείων της χώρας κατά τη διαδικασία χορήγησης των πιστοποιητικών αυτών.

Προτείνεται από τη μειοψηφία να ζητείται τέτοιο πιστοποιητικό μόνο στις περιπτώσεις άσκησης επαγγέλματος, που κατά την εσωτερική νομοθεσία απαιτείται η διενέργεια ιατρικών εξετάσεων και η λήψη σχετικού πιστοποιητικού.

Παρ. 2

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να διευκρινισθεί, σε ό,τι αφορά τη σύνθεση της Επιτροπής που θα αποφαινεται επί των αιτήσεων χορήγησης κάρτας, ότι Ο Εκπρόσωπος της οικείας

αγροτικής οργάνωσης θα ορίζεται κατόπιν υποδείξεως των αγροτικών και συνεταιριστικών οργανώσεων του νόμου».

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ επίσης, προκειμένου να υπάρχει η απαιτούμενη συνέχεια στη λειτουργία της Επιτροπής \, να είναι συσσωρευτική και όχι διαζευκτική η συμμετοχή του εκπροσώπου των εργαζομένων και των αγροτών, ανεξαρτήτως του τομέα απασχόλησης του αλλοδαπού.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ τέλος, η συμμετοχή στην Επιτροπή αιρετού εκπροσώπου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Παρ.4

Η διάταξη αυτή δίδει στον αλλοδαπό κάτοχο της δεύτερης Κάρτας; τη δυνατότητα εξόδου από την χώρα για μέγιστο διάστημα δύο μηνών, με την εξαίρεση σοβαρών λόγων υγείας.

η ρύθμιση αυτή κρίνεται θετικά, καθώς δίδει την δυνατότητα πολλαπλών εξόδων με μόνο όριο τη μέγιστη διάρκεια της κάθε μίας εξόδου και έτσι καλύπτει τις ανάγκες των αλλοδαπών που προέρχονται από όμορφες χώρες και που δικαιολογημένα επιθυμούν να έχουν το δικαίωμα της συχνής μετάβασης στις χώρες τους.

παρόμοια όμως ανάγκη εξόδου θα υφίσταται και κατά τη διάρκεια ισχύος της πρώτης Κάρτας, ιδιαίτερα μάλιστα καθώς ο αλλοδαπός ίσως χρειασθεί να μεταβεί στη χώρα του για να λάβει διάφορα αναγκαία έγγραφα για τη χορήγηση της δεύτερης Κάρτας.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ όπως ανάλογο δικαίωμα εξόδου δοθεί στον αλλοδαπό και κατά την διάρκεια ισχύος της πρώτης Κάρτας.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις της χρονικής κλιμάκωσης της ισχύος της δεύτερης Κάρτας

Παρ. 1 και 2

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι προϋποθέσεις κλιμάκωσης της χρονικής ισχύος της δεύτερης Κάρτας από ένα έως τρία έτη. Τα κριτήρια τα οποία αναφέρονται (είδος της εκτελούμενης εργασίας, όροι της σύμβασης, κατάσταση της αγοράς εργασίας, γενικότερο συμφέρον της εθνικής οικονομίας) είναι αναγκαίο να συμπληρωθούν για την επαρκέστερη αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ως επιπρόσθετα κριτήρια, αφ' ενός η οικογενειακή κατάσταση του αλλοδαπού και αφ' εταίρου η τυχόν συνδρομή στο πρόσωπο του/της συζύγου των προϋποθέσεων για τη χορήγηση Κάρτας αυξημένης χρονικής ισχύος.

Προς αποφυγήν αυθαίρετης ερμηνείας και εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, είναι ανάγκη όπως η Νομαρχιακή Επιτροπή που θα εξετάζει τις αιτήσεις χορήγησης της δεύτερης Κάρτας έχει συγκεκριμένα στοιχεία ως προς την κατάσταση της αγοράς εργασίας στο νομό κατά επάγγελμα.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ όπως συνταχθούν από τον Ο.Α.Ε.Δ., κατά το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει ως την έναρξη της υποβολής αιτήσεων για τη δεύτερη Κάρτα, μελέτες για την κατάσταση της αγοράς εργασίας κατά νομό και κατά επάγγελμα. Προς τον σκοπό αυτό, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ο νεοσύστατος θεσμός των παρατηρητηρίων απασχόλησης.

Σε ό,τι αφορά τη χρονική κλιμάκωση ισχύος της δεύτερης Κάρτας, παρατηρείται ότι η ελάχιστη ισχύς του ενός χρόνου δεν είναι επαρκής. Δεν είναι συνεπές με το όλο σύστημα των δύο Προεδρικών Διαταγμάτων να ισχύει η δεύτερη Κάρτα με τις πολλές και σημαντικές προϋποθέσεις που ισχύουν για την λήψη της ένα μόνο χρόνο, όσο δηλαδή και η πρώτη Κάρτα που δίδεται χωρίς καμία ουσιαστικά προϋπόθεση.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να ορισθεί σε δυο χρόνια η ελάχιστη ισχύς της δεύτερης Κάρτας.

Παρ. 3

Με δεδομένη την ανωτέρω διατυπωθείσα πρόταση της Ο.Κ.Ε. για μείωση του ελάχιστου εισοδήματος που απαιτείται για την κατ' αρχήν λήψη της δεύτερης Κάρτας, το σχετικό κριτήριο της ανανέωσης θα μπορεί να είναι αυστηρότερο από αυτό που ορίζεται στο άρθρο 2.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να απαιτείται για την ανανέωση της δεύτερης Κάρτας η επί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απασχόληση του αλλοδαπού (π.χ. αντί του ενός τρίτου των εργάσιμων ημερών που προτείναμε για την αρχική χορήγηση της δεύτερης Κάρτας, να χρειάζεται η εργασία επί τουλάχιστον το ένα δεύτερο του αρχικού χρόνου ισχύος της Κάρτας αυτής).

Παρ. 5

Η διάταξη με την οποία διαφοροποιείται επί το ευνοϊκότερο η μεταχείριση των αλλοδαπών που διαμένουν τουλάχιστον πέντε χρόνια στην Ελλάδα είναι θετική. Η απόδειξη βέβαια της επί πενταετία διαμονής είναι δυσχερής.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ όπως η Επιτροπή του άρθρου 5 του παρόντος Π.Δ. εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Νομαρχιακές Επιτροπές με τις οποίες θα απαριθμούνται τα αποδεικτικά μέσα, με τα οποία θα διαπιστώνεται η επί πενταετία διαμονή και ενσωμάτωση του αλλοδαπού στην Ελλάδα.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της ισχύος της δεύτερης Κάρτας της κατηγορίας αυτής των αλλοδαπών, υπενθυμίζεται η διατυπωθείσα στο 1^ο Π.Δ. πρόταση της Ο.Κ.Ε. για χορήγηση Κάρτας αορίστου διαρκείας. (βλ. σημείο 6 της Γενικής Αξιολόγησης του 1^{ου} Προεδρικού διατάγματος).

Παρ. 6

Η παράγραφος αυτή, αν και ρυθμίζει την περίπτωση της οικογενειακής συνένωσης για όσους η οικογένειά τους είναι ακόμη στο εξωτερικό, δεν κάνει μνεία για την περίπτωση εκείνων των αλλοδαπών που η οικογένειά τους, ήδη κατά την θέση σε ισχύ του Π.Δ. έχει έρθει και εγκατασταθεί στην Ελλάδα.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να περιληφθεί διάταξη με την οποία η ισχύς της Κάρτας, ως προς τη νομιμοποίηση της παραμονής στην Ελλάδα, θα επεκτείνεται και στα προστατευόμενα μέλη της οικογένειας του αλλοδαπού, εφ' όσον αυτά αποδεδειγμένα εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα πριν την 1/1/1997 και έχουν δηλωθεί κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση της πρώτης Κάρτας. Σε περίπτωση που ο/η σύζυγος επιθυμεί να εργασθεί στην Ελλάδα, θα πρέπει να ζητήσει έκδοση Κάρτας στο όνομά του/της.

Άρθρο 4

Ειδικές Διατάξεις

Για τις διατάξεις αυτές, που αφορούν στη δυνατότητα επιβολής περιοριστικών όρων ή αναστολής της ισχύος της Κάρτας με υπουργικές αποφάσεις, ισχύουν τα όσα η Ο.Κ.Ε. ανέφερε στη Γνώμη της για το 1^ο Π.Δ., δηλαδή ότι είναι μεν αναγκαίες, αλλά θα πρέπει η χρήση τους να γίνεται με τη δέουσα φειδώ και μόνο μετά από αντικειμενική εξέταση της κάθε μεμονωμένης περίπτωσης.

Άρθρο 5

Ειδική Επιτροπή

Η λειτουργία μιας Επιτροπής σε εθνικό επίπεδο είναι πράγματι αναγκαία αφ' ενός για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Π.Δ. και αφ' εταίρου για την εξασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής τους.

Είναι βέβαιο πάντως ότι λόγω του ότι το όλο νομοθετικό εγχείρημα είναι καινούργιο για τα Ελληνικά δεδομένα, στην πράξη θα σημειωθούν πολλά ερμηνευτικά προβλήματα, των

οποίων η επίλυσή τους δε θα πρέπει να προσκρούσει σε ανελαστικές διατάξεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ όπως η Εθνική Επιτροπή διαθέτει, κατά την εξέταση των προσφύγων, την αναγκαία ευελιξία ούτως ώστε, κατ' εξαίρεση και για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους, να αποφασίζει τη χορήγηση δεύτερης Κάρτας ακόμη και αν δε συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Βάσιμα προβλέπεται ότι ο φόρος εργασίας της Επιτροπής αυτής, ιδιαίτερα κατά τους πρώτους μήνες υλοποίησης των διατάξεων του παρόντος, θα είναι μεγάλος.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να συνεδριάσει και σε τμήματα,, με απόφασή της, ώστε να επιταχυνθεί ο ρυθμός εργασίας της. Ο διαχωρισμός αυτό αφορά μόνο την αρμοδιότητα εκδίκασης προσφύγων και όχι τη χάραξη εθνικής πολιτικής στο θέμα αυτό. Επίσης, η λειτουργία σε δυο τμήματα δεν θα πρέπει να γίνει σε βάρος της αντιπροσωπευτικότητας της σύνθεσης της Επιτροπής. Η λειτουργία των δυο τμημάτων θα καταστεί δυνατή με την υπόδειξη είτε δύο εκπροσώπων από κάθε φορέα είτε ενός τακτικού και ενός αναπληρωματικού.

Τέλος, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που θα έχουν οι αποφάσεις της Επιτροπής αυτή ανεξαρτήτως του ποιον συγκεκριμένο αλλοδαπό τυγχάνει να αφορούν,

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ η σωρευτική παρουσία του εκπροσώπου τόσο της Γ.Σ.Ε.Ε. όσο και της ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ επίσης, η συμμετοχή και εκπροσώπου του Υπουργείου Γεωργίας. Παράλληλα, εκφράζεται προβληματισμός για τη σκοπιμότητα συμμετοχής εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας τη στιγμή που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Π.Δ. οι αλλοδαποί ναυτικοί που απασχολούνται επί πλοίων υπό Ελληνική σημαία (Άρθρο 1 παρ. 3).

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ τέλος, να διερευνηθεί η δυνατότητα συμμετοχής και των τριών εργοδοτικών φορέων (Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Ε.Σ.Ε.Ε.), καθώς η αντιμετώπιση ενός τέτοιου κοινωνικού προβλήματος απαιτεί την συνεισφορά της επί μέρους εμπειρίας του κάθε κοινωνικού φορέα.

Άρθρο 6

Ασφαλιστικές υποχρεώσεις αλλοδαπών εργοδοτών και δικαιώματα αλλοδαπών.

Όπως τονίσθηκε και στην Γνώμη για το πρώτο Π.Δ., είναι αναγκαία η αναγνώριση των εισφορών που τυχόν κατεβλήθησαν πριν την έναρξη ισχύος των δύο Π.Δ.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ να συμπεριληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία «Τυχόν ασφαλιστικές εισφορές που καταβλήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Προεδρικού διατάγματος και του υπ' αριθμ..... Π.Δ. [ενν. το 1^ο Π.Δ.] αναγνωρίζονται από τους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και προσμετρώνται στη θεμελίωση των αντίστοιχων ασφαλιστικών δικαιωμάτων. Η αναγνώριση αυτή δεν αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 2 του παρόντος Π.Δ.»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Καθηγητής Ι. ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ